

26

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Κεντ. Ι. 26/1968*

†
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΤΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Dec. 1968/5-6-70.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1/ΘΕΣΙΟΝ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ

ΚΑΜΠΟΥ ΚΙΣΣΑΜΟΥ

Ἀριθ. Πρωτ:60

Ἀριθ. Διεκπ:21

978
8-6-70

Ἐν Κάμπω τῆ 5ῃ Ἰουνίου 1970

"Ἐπιβολῆ συμπεληρωμένου ἐρωτηματολο-
γίου διὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ κατ'ἐπι-
μον πυρᾶς, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν"

Π Ρ Ο Σ

Τὸν κ. Ἐπιθ/τὴν Δημ/κῆς Ἐκπ/σεως

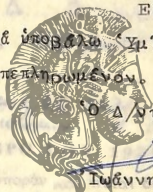
Δ᾽ Ἐκπ/κῆς Περιφερείας Χανίων

εἰς Χανιά.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ὑμῖν συνημμένως τὸ ἐν θέματι

ἐρωτηματολόγιον δεδωτῶς συμπληρωμένον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Δ/τῆς τοῦ Σχολείου

Γιάννης Λιουδάκης

Γιάννης Λιουδάκης

Α. α. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΙΣΗΜΑΤΑ Η...

1) Ποῖα ἀγροτικὰ περὶοχὰ προορίζονται διὰ σκοποῦν

βοσκήν ποιμνίαν; Δι. Πιστινὰ. ἠρορρίζονται διὰ

σκοποῦν μὲν αἰ. ἔργων διὰ βούνην ποιμνίαν

Ἐπίσης αὐτὰ χωρίζεται ἡ ἐπιτάσσονται κατὰ σκοποῦν διακομι-

ματα; ... ἄλλω καὶ ἄλλω χωρὶς αἰ.

2) Εἰς ἑκάστην ἀπόκλιον διὰ ἰδιοκτησίαν; α) εἰς ἑκάστην ἀπόκλιον

858
5F-0-3

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΚΑΜΠΟΥ ΚΙΣΑΜΟΥ

Αρ. Πρωτ. 89

Αρ. Δελτ. 21

Εν Κρήτη τῷ 1901

Ἐκδόθη ἐν Κρήτῳ

ἔτος 1901

ἡμέρῃ 21

Π Ρ Ο

Τὸν κ. Πρωτ. 89

ἔτος 1901

ἡμέρῃ 21

ἔτος 1901

ἡμέρῃ 21

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἰωάννης Λεωνίδης

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

Εἰς... ἀμφοτέρων... ..

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... ..

μ. ἀ. λ. κ. τ. α. ... ..

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτὰ ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Ὡς... μεταχειροῦν... οἰκογενεῶν... εἰς... εἰς...
ἐνοικίω... εἰς... "εὐφροσύνη" (μικὰ-μικὰ)... ..

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ... ..

Κατωτέρω... ..

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; ... ..

εἰς... ..

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. δια τὸ θερισμὸν, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπο ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἤσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Ἐχρησιμοποιοῦντο... ἐργάται... οἰκογενεῶν... καὶ...
ἐν... καὶ... ..

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... ..

Ὁ. χ. ι. ... ..

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... ..

εἰς... γεωργίαν... χειρῶν... ..

Ἐργάζονταν... εἰς... ..

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... καὶ ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... ..

Ὁ. χ. ι. ... ..

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμίας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος; ...

Μ.ε... ζωϊκὴν κόπρον καὶ με... καῦσιν καλαμίας... καὶ θάμνων.....

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .....

1925

ε'. Ἐκ τῆς πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .....

1960

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζει τὸ ἄροτρον τούτου ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .....

Ὁ... Σιδερέσιος - Ἐν... Καρδίσιον Κιλ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὅς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. ὄχιρ.η... 4. γυν.ι... 7. βλαβάρ.ι 10. λάτζ.η.

2. ὄχιρ.η... 5. μακροῦ.η 8. κάμ.η 9. ...

3. Π.δ.ψ.ρ.ι... 6. ἐσθ.θ.η... 9... 7. ἰ.μ.ν.ι.....

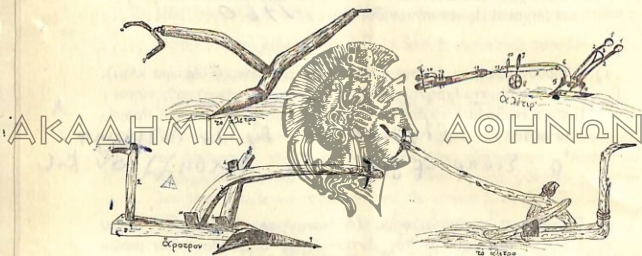

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) .....

3) Μηχανὴ θερισμοῦ .....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ..... 1964.....
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .. το .. (επιγραφή).....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

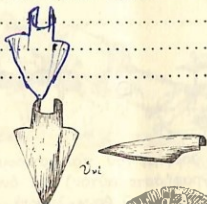
1. ἄχιστ...	6. Σιαβάρ...	11. ....
2. ἄχιστ...	7. Κατακλι...	12. ....
3. ...οδ...	8. Παρού...	13. ....
4. Σφύ...	9. ...νί...	14. ....
5. ...ε...	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

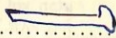
(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησιν).

- 4) Τò ύνι. Τò ύνι τοῦ ξυλίνου' άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς δια τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ίχνογραφήσατε ή φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ύνι (ή τὰ ἐν χρήσει, ἐάν είναι διαφορῶν τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

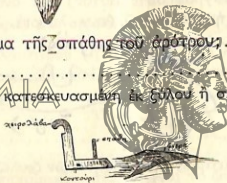
.....
 .....
 .....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; .....

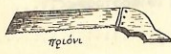
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΦΙΝΩΝ
 6) Ήτο (ή είναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ή σιδήρου; .....

.....
 .....
 .....

- 7) Έργαλεῖα δια τήν κατασκευήν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

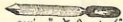
Σκεπάρνι... πριόνι... άρίδι... ξυλοφαί...
 βρέττα...

πριόνι

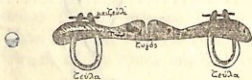
άρισα

ρίνι ή ξυλοφαί (άρνάρι)

- 8) α) Διά τόν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *βοῶν... ἵππων... ἡμίονων...*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διά τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *οὐκ... ἢ... οὐκ... ἢ...*
- 9) Διά τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; ... *Ναι* .....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογράφησατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευλές, πιζεύλια κλπ.) ... *ἀναγκαῖος* .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχού : λοῦρα, κουλλούρι), προσδέεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διά τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *λοῦρα* ... .
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; ... *1950* .....

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

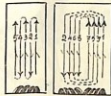

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ἄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

... *Μ. κ. π. ... ἰσοθ. αὐ. ... δραβ. κ. π. ...*

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

β

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὀργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σποριᾶς ἢ σποριῶν, νταμιές, σιασιές, μεσοραδές κ.λ.π.); ...

με σποριᾶς

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν; ... *Ναί.*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον; ... *Ναί. ... ἰσοθ. αὐ. ... κ. λ. π. ... με σκαπ.*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... *καθέτως*

Ναί. ... ἰσοθ. αὐ. ...

Εἰς ποῖα ὄργωματα (σπορᾶς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *ἐν... ἰσ... ἰ.β.α... ἰ.κ.α... μαθ.κ* -
ἐν... λ.α... ματω.ε.ε.ρ.ῆ... η.λ.α.ρ.ῆ...

γ) Ἀροτρίασεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. -κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

... *Καλλουργία* -

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ῥιζισμα - διβόλισμα

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῆ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν αὐτοῦ ἢ ἄλλο δημητριακόν...

... *2-3 ἔτη*

4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; ... *1-2 ὁκτώβριος διὰ 7α... 6.ε.7.ε.ρ.α*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... *Σωρο.β.φ.μ.κου.ρ.ο*,

ἔν.ο... ἡ.σ... δ.η.αἰ.ου... ἐ.ἰ.θ.η.ο... δ.ε.π.ο.ρ.ο.

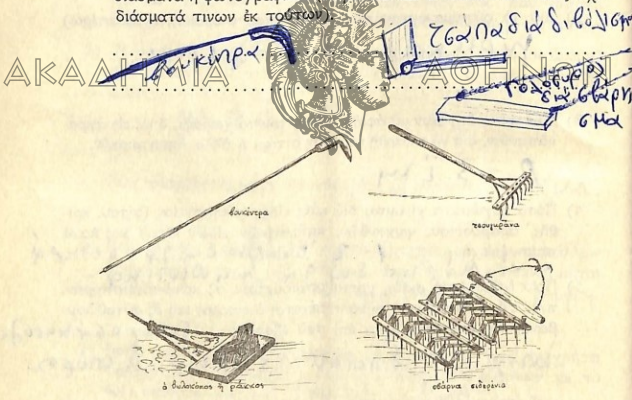
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ή τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

Μὲ τὸ βουκέντρι πού ἀπὸ τὸ ἐν μέρει ἄχει... βουκέντρι... μὲν... βιδωτὴ καὶ...
 ὄντων... ἀ... ἐξαιρουμένη... σιδηρῶν...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανο ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... Νὰ γίνῃ... γίνῃ... τὰ διβόλισμα...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὄργανθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπά κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

Μὲ τὸ δρεπάνι, μὲ κόψη

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ πᾶσα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσση) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μὲ τὸ δρεπάνι ἢ τὸν κατῶνι.

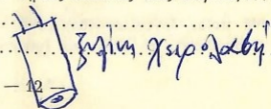

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

ὀμαλή ὀδοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ... *Θ... νερμιζή... (6 ιδιοφρῶς)*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἦ... Η... και... ε... εν... χ... και... Θ... θριμ... ὀσπρίων... μί... χ... ρα...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *Εἰ... ὕψος... θριζου... 10-15 ἐμ.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ - ΔΟΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ... *Αὐτὸς οὐ... θριζου... το... θριζου... ἰδι... (ιδ. φρον)*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

το... θριζου... ἰδι... (ιδ. φρον)

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται άγκαλιές. .... *Μ. μαγ. 5* .....

γ. Οί θερισταί.

1) Ποιοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Ύπῆρχον (ή ύπάρχουν)
 θερισταί, οί όποιοί ἤρχοντο ώς έπαγγελματῖαι δι' αὐτόν τόν
 σκοπόν άπό άλλον τόπον και ποιον ; .....

Θ. τ. ρ. ζ. και ε. υ. και μαγ. 10
Δι. ύ. π. α. ρ. και ε. π. α. ρ. ζ. μαγ. 10

2) Πώς ημείβοντο ούτοι με ημερομισθιον (μεροκάματο) η κατ'
 άποκοπήν (ξεκαπής) Ποια ήτο ή άμοιβή εις χρῆμα η εις
 είδος ; Τό ημερομισθιον ήτο μετά παροχής φαγητοῦ η άνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τας πληροφορίας και την σχετικήν
 εις τόν τόπον σας ονοματολογίαν) .....

Ημερομισθιον με ημερομισθια. Ως...
α. μο. τ. β. γ. ... ε. δ. ε. ζ. η. θ. ... χρ. ε. μ. α. ε. και...
β. υ. μ. ε. φ. κ. μ. κ. λ. ο. ... πο. ε. υ. και...
το... θ. ρ. ζ. γ. μ. ε. ν. α. δ. ο. γ. ... παρ. ο. χ. η. ο. φαγ. η. ε. δ.

3) Οί άνδρες η αι γυναίκες έφερόν τι εις τας χείρας προς προφύ-
 λαξιν, ιδία τῆς άριστερᾶς, κατά τόν θερισμόν ; Έπίσης κατά
 την έναρξιν τῆς έργασίας την πρώτην ήμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εις την μέσην τοῦ σώματος δια νά μη αισθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νά μη πονή ή μέση των) ; .....

Δι. ύ. ε. ρ. π. ... λ. ο. π. λ. ... ε. γ. ... τ. η. ν. ... άρ. η. κ. ρ. η. ν.
χ. ε. ρ. ε. ... δ. ι. ω. ... ε. φ. ο. ρ. ε. υ. ... ε. ι. δ. υ. κ. α. ...
ζ. η. υ. κ. α. ...

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Από τον φθινόπωρο έως άρρίτιον*

2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρον κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.

Μ. εἰς βιαπάνη καὶ φερόρον

εἰς πάνη

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά-χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

Μαὶ... εἰς ἀλλοτρίουνο... ἢ... χωράφια... ἔξεριζο... ἢ... εἰς ὄλονα... διὰ... ἢ... μισὰ... ἔξμεραιο... ἔχινον... ὁσμὰ... καὶ... εἰς ὄλοθουνο... αὐτῶν... ἀχειριώνια.

2) Πότε θερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *ἔξμεραιο... διὰ... ἢ... μισῶν... καὶ... ὄλοθουνο... ἢ... ὄλοθουνο... ἢ... ὄλοθουνο... ἢ... ὄλοθουνο...*

3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἄλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Δυνατὸν εἶναι... ἢ... καὶ... Περιελαβόντες
 οὐλοματίας... ἢ... ἐν... Πρακτικο-
 ποιῆται... -

- 6) Ἐκ ποῦ ἀρχεται τὸ ἄλῶνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

ἀπὸ... ἔρχεται... ἄλῶνισμα -

- 7) Εἶδη ἄλῶνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματᾶλωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

καὶ... χωματᾶλωνο... ὑπάρχει...
 καὶ... πετράλωνο -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῶνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἄλῶνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματᾶλωνο)· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων) ...

καθαρισμὸς... τοῦ... χωματᾶλωνο...
 ἀπὸ... ἐπάλειψις... ἀπὸ...
 με... μίγμα... ἀπὸ...
 καὶ... κομμικο χώματος -

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλῶνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλῶνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

ὠρισμένην... ἡ... ὥραν -

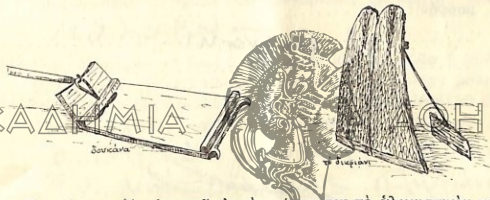
- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλῶνόςτυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἄλω-

τες και σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

7. α. ζωα ..... 7. β. εὐρυθώρα με χοιρί
μαύριονα) ..... θυρίδι -

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἄπο ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

Ε.β. ν.ν. δ. π. α. ν. κ. α. γ. ... χ. ρ. β. ι. μ. ο. α. ο. ι. ο. ν. ...
Γ. ο. δ. ὄ. σ. υ. ρ. ο. ν. ... ε. υ. ... 2. 4. 3. μ. κ. λ. ι. ν. δ. ρ. ι. κ. ι. π.
Σ. ὄ. μ. ... ε. ο. ι. ν. π. ε. ρ. ο. ι. ο. ν. ... ἔ. χ. α. ν. ἔ. β. ρ. κ. ι. κ. ε. ὄ.
ε. δ. ὄ. μ. α. λ. α. ... λ. α. ε. ἰ. λ. α. ... ρ. ι. ρ. ι. ε. ἰ. ρ. ο. κ. ι.
η. ἰ. ρ. ι. ε. ἔ. β. ρ. κ. ι. κ. ε. ὄ. ... Γ. ο. δ. ὄ. σ. υ. ρ. ο. ν.

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 9^μ καὶ κληρο-
νύ τὴν 5^μ μ.π.

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

τὸ θριανάμι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πτους στάχους ;

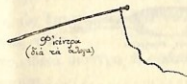
καὶ τοῦ ἀπαναφίρει
ἀπὸ τοῦ ἀλώ. ἀεὶ πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ
ὀπίσθ. μέρους τοῦ θριανάμι.

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μήκος εἶχε καὶ ποῖα ἢ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτῆν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

ἦτο ἐν χρήσει ἡ ἀλωνόβεργα,
μήκος καὶ 1,20 μ.

15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός απλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιου. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. απλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν .....

Δούλα... 6. 7. 8. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχισθοῦν διά νά αποχωρισθοῦν τὰ άχυρα από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα) .....

Μάλαμα

17) Ποιοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδικά του ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνδες, καλούμενοι αλαναραίοι και άγωγιατές), οί όποιοι είχαν βόδια ή άλογα και ανέλαμβανον τόν άλωνισμό.

Ο ίδιος ή γεωργός με τούς ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνδες, καλούμενοι αλαναραίοι και άγωγιατές), οί όποιοι είχαν βόδια ή άλογα και ανέλαμβανον τόν άλωνισμό.

18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού από τούς στάχυς π.χ. τó κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

Κόπανο... και... με... κόπανο... ξύλο... άκου... ξυρομυλο... για... κοπικά... ή... άφρωδίκου.

19) Ό κόπανος ούτος πώς έλέγετο· έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποίον τó σχήμά του ; .....

Κόπανο... και... ξυρομυλο... άκου... ξυρομυλο... μήκος... του... άκου... ή... ή μ.

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... *ὅτι... τὸ ξύλον... εἶναι...*

ἡ φωνὴ αὐτοῦ... καὶ... ἡ ψυχοφάνεια...

κοπάνος, εἰσοφύλλος

ξύλο κομμένο διὰ τὸ κοπάσθαι μικροῦ σπέρου δημητριακῶν...

τὸ ἀκάβαλλο

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οικογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; ... *ἡ δὲ κοπάνισμα ἐγένετο...*

ὅτι... ἡ φωνὴ αὐτοῦ... τὸ ξύλον... εἶναι... ἡ φωνὴ αὐτοῦ... καὶ... ἡ ψυχοφάνεια... ἡ φωνὴ αὐτοῦ... καὶ... ἡ ψυχοφάνεια...

21) Ποῦ ἐτοποιητοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύου, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Συνοψιστικὸν βιβλίον τοῦ Ἰδρυτοῦ -
 Σκοπιανιστικὸν 3-4 ἡμ. καὶ ἄλλοις -
 1 φ. αὐτῆς - τὸ κοπάνισμα ἀπὸ τῆς
 ἐκ τῆς ἰστ. χερσὶν τοῦ καρποῦ.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐὰν ναί, ποῖα;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; .....

ὄχι -

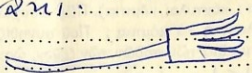
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωπιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

1966

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωπισμένοι σταχύες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικιριάκι, ἀλλαχοῦ: δικιργιανάκι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...
 μάλαμα... ἰσχυρῆτιο
 θρινάκι... θρινάκι...

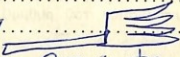

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

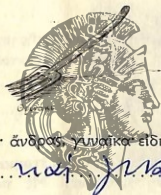
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ... Συρ... Ἐ... Ἐ... Ἐ... Ἐ... Ἐ...
Ὁ... Ἐ... Ἐ... Ἐ... Ἐ... Ἐ...
τὸ θρινάκι... ἔθ... ἔθ... ἔθ...
ἔθ... ἔθ... ἔθ... ἔθ... ἔθ...

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτᾶρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.....

μὲ τὸ θρινάκι
θρινάκι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει) ἄνδρας, γυναικας εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

αἰ... ἔθ... καὶ... ἔθ...
.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

ἐκλαβὴ κόνδυλοι καὶ ἀποχωρίζονται
μὲ τὴν βοτῆρα

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζῶων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Εἰς τὴν μὲν γὰρ... κόμικον ἢ βοτάνην

βοτάνη

κόμικον

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

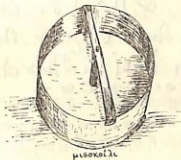
Εἰς τὴν μὲν γὰρ... κόμικον ἢ βοτάνην
 γὰρ... κόμικον... ἐπιπέδου... σωροῦ...
 θύρου γὰρ... κόμικον... καὶ ἐπιπέδου
 ὅθεν... κόμικον... ἐπιπέδου... βελόνων...
 "ἐξωφάνου ἢ ἐξωφάνου"

- 8) Ἄλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Παλαίωσις... ἡ... δεκάτη... ὀκτώ...
 (2 κομινές) = 1 κομινὴ ἢ 20 δικάδες

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλαμιατικὸ κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερα μετὰ τῶν δεκάδικων (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) ...

ἡμερῶν... ἡμερῶν... ἡμερῶν...
 Μουσουλ... (2 κομινές) = 1 κομινὴ ἢ 20 δικάδες

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... ἡ δὲ ἀρχὴ ἰσοπο...
 ὁμοιο... ὡς τὸν ἀρχιῶνα

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μηδὲ διχρυσίμα φησὶ τὸν σπῆρον
 καὶ φησὶ τὸν σπῆρον τὸν σπῆρον τὸν σπῆρον
 φησὶ τὸν σπῆρον τὸν σπῆρον τὸν σπῆρον

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἡ δὲ ἀρχὴ ἰσοπο...
 ὁμοιο... ὡς τὸν ἀρχιῶνα

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

Εἰς τὴν ὥραν τῆς ἀρχῆς τῆς ἀρχῆς τῆς ἀρχῆς
 καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀρχῆς τῆς ἀρχῆς τῆς ἀρχῆς

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

η ουσία

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποίος άλλος ;...

η ουσία

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, από ποιον μέρος ; .....

η ουσία

Δέν γαί κλέπτουν -

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

σημαίνει γα... η ουσία... γα... φ. ούμα
Πε... Μ. ελευθέρων... και... γα... συγκέντρω
γουν... φ. ούμα... γα... ούμα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, εόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα .....

671

2) Πηδηματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

671

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρᾶς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . . .

Ἐν. μερρῆ τοῦ Ἰούδα.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . . .

Ναὶ τοῦ ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ